

РЕШЕНИЕ

№ 39133

гр. София, 09.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в
публично заседание на 15.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **5072** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 148, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Образувано е по жалба на К. С. К., подадена чрез адв. С. Г. С., срещу Решение № Ж-376 от 15.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията). С решението, на основание чл. 22, ал. 1 и ал. 7 ЗЕ във връзка с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г., е прекратено поради неоснователност административното производство по жалба вх. № Е-11К-00-6 от 27.01.2026 г. на К. С. К. срещу „Електроразпределение Златни пясъци“ АД.

С жалбата се иска отмяна на решението и връщане на преписката за ново произнасяне, а в писмените бележки поддържа и искане съдът да разреши спора по същество по реда на чл. 173 АПК, тълкуван във връзка с чл. 60 от Директива (ЕС) 2019/944. Твърди, че Комисията не е изяснила фактите пълно и всестранно и е възприела без проверка изявленията на разпределителните предприятия. Поддържа, че чл. 117, ал. 2 ЗЕ и чл. 11, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. са приложени неправилно. Посочва, че операторът, получил искането за присъединяване, е бил длъжен да извърши конкретно техническо и икономическо проучване и да прецени интереса на клиента, след което или да поиска разрешение от КЕВР, или да препрати искането на териториалния оператор. Сочи, че „Електроразпределение Златни пясъци“ АД не е извършило такъв анализ и не е препратило заявлението. Оспорва значението, което КЕВР е придала на становището на „Електроразпределение Север“ АД, тъй като искането от 24.11.2025 г. не е било отправено до това дружество.

Като самостоятелен довод, наведен в откритото съдебно заседание се сочи, че в съдебното

заседание процесуалният представител на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е заявил, че съществуват обекти извън лицензионната територия на дружеството, разположени близо до нейната граница и присъединени към неговата мрежа. Това изявление спред процесуалния представител на жалбоподателката опровергава констатацията в административното производство, че дружеството не разполага със съоръжения извън к.к. „Златни пясъци“, и налага сравнение между положението на тези клиенти и нейното положение.

Излагат се и оплаквания за нарушения на чл. 35, чл. 36, чл. 41 и чл. 44 АПК, на чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. и на правилата за вътрешната работа на КЕВР.

Жалбоподателката се позовава на принципите на законност, съразмерност, последователност и предвидимост по чл. 4, чл. 6 и чл. 13 АПК, както и на целите по чл. 2 и правомощията по чл. 23, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 12 ЗЕ.

В представените писмени бележки се позовава на Решение № 12421 от 03.12.2025 г. по адм. д. № 4130/2025 г., Решение № 6070 от 05.06.2025 г. по адм. д. № 11512/2024 г., Решение № 9980 от 20.10.2023 г. по адм. д. № 7767/2023 г. и Решение № 1118 от 31.01.2024 г. по адм. д. № 9561/2022 г. на Върховния административен съд, както и на Решение № 18144 от 27.09.2024 г. по адм. д. № 5598/2024 г. на Административен съд – София-град, като извежда от тях задължение на КЕВР да провери самостоятелно всички релевантни факти и да не основава решението си единствено на твърдения на лицензиантите.

Претендира разноски по представен списък, включително адвокатско възнаграждение и транспортни разходи за насрочените съдебни заседания.

Ответникът - КЕВР, в откритото съдебно заседание, чрез юрк. С. П., оспорва жалбата и иска нейното отхвърляне. Поддържа, че заявителят няма право едностранно да избере разпределителна мрежа. Претендира юрисконсултско възнаграждение и възражава срещу адвокатското възнаграждение на жалбоподателката като прекомерно и срещу транспортните разходи, включително за датата 30.06.2026 г., на която не е проведено открито съдебно заседание.

Заинтересованата страна - „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, чрез адв. Е. М., оспорва жалбата. Поддържа, че лицензия № Л-142-07 от 13.08.2004 г. обхваща к.к. „Златни пясъци“, а процесният имот е извън тази територия. Посочва, че за същия обект съществува действащ договор за присъединяване с териториалния оператор. В писмената защита от 30.09.2026 г. уточнява, че казаното в съдебното заседание се отнася до отделни клиентски обекти в близост до границата на лицензионната територия, а не до наличие на негова разпределителна мрежа при процесния имот. Не претендира разноски.

Заинтересованата страна - „Електроразпределение Север“ АД, чрез адв. Е. И., оспорва жалбата. Сочи, че е издало положително становище, сключило е договор за постоянно присъединяване, предприело е действия по проектиране на необходимите съоръжения и е предложило временна схема за електрозахранване с мощност 50 kW от ТП 1650, обективизирана в проект на допълнително споразумение, което жалбоподателката не е подписала. Отрича да е постановявало отказ по смисъла на чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6. Претендира разноски по представен списък, договор за правна защита и съдействие и оказателства за плащане.

С. градска прокуратура, редовно уведомена за възможността да встъпи в производството, не изпраща представител и не изразява становище.

От приетите по делото писмени доказателства се установява следната фактическа последователност:

К. С. К. е собственик на поземлен имот с идентификатор 10135.2001.14 по кадастралната карта и кадастралните регистри на [населено място], район „Приморски“, местност „П. тарла“, [жк], в който се изгражда жилищна сграда.

На 12.12.2024 г. К. е подала до „Електроразпределение Север“ АД искане № 7095571 за проучване на условията за присъединяване на обекта. На 16.12.2024 г. дружеството е издало Становище № ПУПРОК-4240. На 16.01.2025 г. е съставен Договор № ПУПРОК-4240-ДПРОК-111 за присъединяване към електроразпределителната мрежа, подписан от К. на 20.01.2025 г. В договора са посочени предоставена мощност 198 kW и присъединена мощност 218 kW, място и схема на присъединяване чрез бъдещ трафопост в ПИ 10135.2022.706, кабелна разпределителна касета, линии ниско напрежение и електромерно табло, както и предназначение на част от съоръженията за други бъдещи потребители.

На 24.11.2025 г. К. е подала до „Електроразпределение Златни пясъци“ АД искане с вх. № 583 за проучване на условията за присъединяване на същия обект. В него е посочила наличието на договор с „Електроразпределение Север“ АД, развитието на отношенията с това дружество и желанието си да получи предложение от другия оператор. С писмо № 589 от 27.11.2025 г. са поискани допълнителни документи. Те са представени на 28.11.2025 г., а на 08.12.2025 г. е заплатена определената цена за проучване.

На 18.12.2025 г. К. е отправила до „Електроразпределение Север“ АД искане за промяна, свързана с временно електрозахранване за строителството. С писмо от 29.12.2025 г. дружеството е указало подаване на ново искане за проучване. На 14.01.2026 г. е заведено искане № [ЕГН]. На 26.01.2026 г. „Електроразпределение Север“ АД е изготвило проект на Допълнително споразумение № 1-ПУПРОК-4240-ДПРОК-111-АДП-84 за временно предоставяне на мощност 50 kW от ТП 1650. Проектът не е подписан от К., която с писмо от 02.02.2026 г. е поставила въпроси относно предложената схема и условия.

Със Становище № 123 от 09.01.2026 г. „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е отказало да определи условия за присъединяване. В документа са посочени лицензията на дружеството за територията на к.к. „Златни пясъци“, местонахождението на процесния имот извън тази територия, липсата на негови мрежови съоръжения в района на имота и необходимостта според оператора от изграждане на нова линия средно напрежение, трафопост, кабелни линии, разпределителни и електромерни табла и реконструкция на съществуващи съоръжения.

Жалбата срещу Становище № 123 от 09.01.2026 г. е подадена чрез „Електроразпределение Златни пясъци“ АД и е заведена в КЕВР с вх. № Е-11К-00-6 от 23.01.2026 г. В жалбата са изложени твърдения за неправилен отказ на оператора да определи условия за присъединяване. В петитума е включено и искане за задължаване на „Електроразпределение Север“ АД да издаде ново становище с точка на присъединяване от съществуващата му мрежа.

С писмо от 12.02.2026 г. КЕВР е дала указания за удостоверяване на представителната власт, изпълнени на 13.02.2026 г.

На 20.02.2026 г. Комисията е изпратила жалбата за становище на двете разпределителни дружества - „Електроразпределение Златни пясъци“ АД и „Електроразпределение Север“ АД, който са изразили такова. „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е представило становище от 27.02.2026 г., получено и от жалбоподателката, която е отговорила с молба от 02.03.2026 г., а „Електроразпределение Север“ АД е представило становище от 27.02.2026 г., заведено в КЕВР на 05.03.2026 г. и изпратено с копие до жалбоподателката чрез адв. С.. По него е постъпил неин писмен отговор от 10.03.2026 г.

В становището си „Електроразпределение Север“ АД е посочило действащия договор, етапа на проектиране на съоръженията за постоянно присъединяване и предложението за временно захранване. В становището от 27.02.2026 г. „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е поддържало отказа, посочило е преминаване на възможното трасе през природен парк „Златни пясъци“ и обстоятелството, че подстанция „Т.“ не е негова собственост, и е заявило, че ще

изпълни евентуално задължително решение на КЕВР.

След изготвен доклад от 08.04.2026 г. преписката е разгледана в закрито заседание на КЕВР на 15.04.2026 г. Съгласно извлечението от Протокол № 88 от същата дата решението е прието от специализирания състав „Енергетика“ при участие на трима членове, двама от които с изискуемия стаж в енергетиката, с три гласа „за“.

С Решение № Ж-376 от 15.04.2026 г. ЕВР е приела, че обектът се намира на лицензионната територия на „Електроразпределение Север“ АД, както и че с този оператор е сключен действащ договор за присъединяване. Приела е, че операторът е предприел действия по изпълнението му и е предложил временно захранване, както и че не е налице отрицателна преценка и препращане по чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6. Комисията е изложила и данните от становищата на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД относно лицензионната територия и необходимите според дружеството нови съоръжения. По тези мотиви административното производство по жалбата е прекратено, като жалбата е приета за неоснователна.

В съдебното производство „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е представило лицензия № Л-142-07 от 13.08.2004 г. за разпределение на електрическа енергия за срок 35 години, описание на лицензионната територия и карта. Територията е определена като к.к. „Златни пясъци“ с площ 117 ha.

По делото са приети още административната преписка, становището на „Електроразпределение Север“ АД от 09.07.2026 г. и представеното в заседанието становище № 155 от 27.02.2026 г. на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД.

В откритото съдебно заседание на 15.09.2026 г. процесуалният представител на жалбоподателката е заявил, че посетителски център в природен парк „Златни пясъци“ е присъединен към мрежата на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД извън неговата лицензионна територия. В отговор на това заявление процесуалният представител на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е заявил, че не може да потвърди конкретния обект и че е възможно да има отделни обекти на или в непосредствена близост до границата на лицензионната територия, присъединени поради близостта до мрежови съоръжения.

При така установеното от фактическа страна съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е в предвидения от закона срок, от адресата на неблагоприятния административен акт и срещу решение на КЕВР, което подлежи на съдебен контрол по чл. 13, ал. 9 ЗЕ.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът не е ограничен от изложените в жалбата основания, а проверява оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК.

При извършената цялостна проверка не се установява порок, който да обуславя отмяната на Решение № Ж-376 от 15.04.2026 г.

Решението е издадено от компетентен орган. По силата на чл. 22, ал. 1, т. 1 ЗЕ КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на електроразпределителни мрежи, а съгласно ал. 7 се произнася с решение. От Протокол № 88 от 15.04.2026 г. се установяват надлежният състав, необходимият професионален опит, кворумът и единодушното мнозинство при гласуването.

Неоснователно е възражението, че липсата на отделен документ за определяне на всеки докладчик и член на работната група обуславя некомпетентност. Докладът е подготвителен вътрешнослужебен акт. Приложимите правила изискват писмен доклад, подписан от докладчика или докладчиците и от членовете на работната група; подписването му от четири лица не противоречи на това изискване. Дори евентуален пропуск при вътрешното разпределяне на

работата би имал значение по чл. 146, т. 3 АПК само ако е засегнал участието на страната или е могъл да промени съдържанието на крайния акт, а по делото няма данни за такава последица.

Спазено е изискването за форма. Решението е в писмена форма, съдържа издателя, адресата, фактическите констатации, приложимите правни норми, съображенията на Комисията, разпоредителна част и указание за обжалване. Мотивите позволяват да се проследи решаващото съображение – че не е осъществен фактическият състав, при който обект на територията на един оператор може да бъде присъединен към мрежата на друг оператор. Несъгласието с тази преценка е въпрос на материална законосъобразност, а не липса на форма или мотиви.

Не са допуснати и съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Комисията е изпратила жалбата и на двата засегнати оператора, събрала е становищата им и ги е предоставила на жалбоподателката. По становището на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД тя е възразила на 02.03.2026 г., а по становището на „Електроразпределение Север“ АД – на 10.03.2026 г. Следователно жалбоподателката е знаела съдържанието на неблагоприятните за нея изявления и е упражнила правото си да ги оспори преди постановяване на решението. Доводът за лишаване от участие е неоснователен.

Обстоятелството, че „Електроразпределение Север“ АД не е било формално обозначено като страна в административната фаза, не представлява нарушение обуславящо отмяна, какъвто довод се прави жалбата. Чл. 35, чл. 36 и чл. 44 АПК задължават административния орган да събере относимите данни, включително от трети лица. Договорът с териториалния оператор, извършените от него действия и позицията му относно чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6 са пряко относими към предмета на жалбата срещу нетериториалния оператор, а конституирането на „Електроразпределение Север“ АД в съдебното производство осигурява участието му в процес, чийто резултат може да засегне правната му сфера.

По приложението на материалния закон съдът съобразява чл. 43, ал. 2 ЗЕ, според който за една обособена територия се издава само една лицензия за разпределение на електрическа енергия, както и чл. 117, ал. 1 ЗЕ, който урежда задължението на оператора да присъедини обектите на ползвателите, разположени на съответната лицензионна територия. Териториалният принцип е основно правило. Той не създава право на произволен отказ, но определя кой оператор носи първичното задължение да проучи и осигури присъединяването.

Член 117, ал. 2 ЗЕ урежда изключение: с разрешение на КЕВР оператор на електроразпределителна мрежа може да присъедини обект на клиент, разположен на лицензионната територия на друг оператор, когато това е технически и икономически целесъобразно и е в интерес на клиента. Предпоставките са кумулативни. Интересът на клиента е самостоятелен критерий, но не се свежда до неговото предпочитание за конкретно дружество. Той се преценява заедно с техническата изпълнимост, необходимата мрежова инфраструктура, разходите, сроковете и надеждността на снабдяването.

Процедурата за реализиране на изключението е конкретизирана в чл. 11, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. Когато след проучване териториалният оператор установи, че присъединяването към собствената му мрежа е технически и икономически нецелесъобразно и не е в интерес на заявителя, той уведомява заявителя и препраща искането на другия оператор. Ако вторият оператор прецени, че присъединяването към неговата мрежа е технически и икономически целесъобразно и е в интерес на заявителя, именно този оператор иска от КЕВР разрешение по чл. 117, ал. 2 ЗЕ и след разрешението подготвя условията за присъединяване.

Общото правило на чл. 2, ал. 2 от Наредба № 6, на което се позовават страните, не обосновава право на заявителя едностранно да определи мрежа на нетериториален оператор. Възможността искането да бъде подадено и до оператора, към чиито съоръжения ще се извърши

присъединяването, предпоставя такова присъединяване да е допустимо и определено по приложимите специални правила. При обект на територията на друг оператор, за който вече е проведено проучване и е сключен договор с териториалния оператор, чл. 11, ал. 2 и ал. 3 не може да бъде заобиколен само чрез подаване на второ искане. Обратното тълкуване би обезсмислило изрично уредените отрицателна преценка, препращане, положителна преценка на другия оператор и предварително разрешение на КЕВР.

В случая първото и определящо условие на тази процедура не е налице. „Електроразпределение Север“ АД не е установило, че присъединяването към неговата мрежа е технически и икономически нецелесъобразно и не е в интерес на жалбоподателката. Напротив, то е издало положително становище с конкретни условия, сключило е договор за постоянно присъединяване, предприело е проектиране на договорените съоръжения и е предложило временна схема за строително захранване. Между страните може да съществува спор относно срока и начина на изпълнение на договора или относно приемливостта на предложеното допълнително споразумение, но такъв спор не е равнозначен на отрицателното проучване по чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6. Неподписването на проекта за временно захранване също не превръща положителното становище и действащия договор в отказ за присъединяване.

Следователно съдът намира, за неоснователен доводът, че „Електроразпределение Златни пясъци“ АД е било длъжно да препрати искането на „Електроразпределение Север“ АД. Нормата на чл. 11, ал. 2 възлага препращането на оператора по местонахождение на обекта след неговото отрицателно проучване, а не на оператора, сезиран пряко от клиента извън установената последователност. Не е налице и положителната преценка на другия оператор, която по ал. 3 предхожда искането му до КЕВР. В Становище № 123 от 09.01.2026 г. и в становището от 27.02.2026 г. „Електроразпределение Златни пясъци“ АД последователно е поддържало липса на предпоставки за присъединяване към неговата мрежа.

Съдът приема и, че изявлението в откритото съдебно заседание на 15.09.2026 г., направено от процесуалния представител на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД не води до различен извод. Представителят на дружеството не е заявил наличие на собствени мрежови съоръжения при процесния имот, нито наличие на друг клиент в сходно фактическо и правно положение. Дори наличието на присъединени обекти извън територията не би опровергало отказа по настоящия случай, защото самият закон допуска такива присъединявания при конкретно установени предпоставки и разрешение на КЕВР.

Техническите твърдения на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД за прибителна дължина на нова линия, конкретна мощност на трафопост, трасе през природен парк и размер на необходимите инвестиции не са подкрепени с доказателства, представени в преписката. Поради това съдът не ги приема като самостоятелно и достатъчно доказани факто, имащи значение за изхода на спора. Този недостатък обаче не е съществен, защото решаващо в случая е друго - липсват отрицателно проучване и препращане от териториалния оператор, а съществуват положително становище и действащ договор с него, като за установяването на тези факти са представени доказателства.

Във връзка с цитираната от жалбоподателя съдебна практика следва да се посочи, че съдът споделя общия принцип, изведен в тази практика, че при разглеждане на жалба по чл. 22 ЗЕ КЕВР е длъжна по чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3 и чл. 35 и чл. 36 АПК да събере необходимите доказателства, да провери твърденията на лицензиантите и да изложи собствена преценка. В настоящата преписка обаче фактите, от които зависи приложението на чл. 11, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 6, са установени с искането до териториалния оператор, издаденото становище, подписания договор, кореспонденцията за изпълнението и проекта за временно захранване.

Решението не се основава единствено на недоказано твърдение на лицензиант.

Позоваването на целите по чл. 2 ЗЕ, на правомощията по чл. 23 ЗЕ и на принципите на АПК не обосновава различен резултат. Целите за сигурно снабдяване, развитие на инфраструктурата, защита на клиентите и конкурентен енергиен пазар се осъществяват чрез конкретните материални и процедурни правила. Разпределението на електрическа енергия е лицензирана мрежова дейност на обособени територии, а конкуренцията в енергийния сектор не означава свободен избор между териториални разпределителни мрежи за всеки отделен обект. Изключението по чл. 117, ал. 2 ЗЕ защитава клиента, когато алтернативното присъединяване е обективно по-целесъобразно, но не отменя предпоставките и реда за установяването му.

Не е нарушен и принципът на съразмерност по чл. 6 АПК. Оспореното решение не лишава жалбоподателката от възможност за присъединяване, а отчита вече предоставените от териториалния оператор условия и действащия договор. То не прегражда защитата ѝ срещу евентуално неизпълнение на този договор. При липса на законовите предпоставки Комисията не би могла само заради предпочитанието на клиента да задължи друг лицензиант да изгради мрежа извън територията си.

Директива (ЕС) 2019/944 не предоставя на крайния клиент субективно право да избере разпределителен оператор независимо от националното териториално лицензиране и техническите предпоставки. Член 60 от Директивата изисква ефективен механизъм за разглеждане на жалби, мотивирано решение и възможност за съдебно оспорване.

Позоваването на чл. 4, параграф 2, букви „е“, „и“ и „й“, чл. 12 и чл. 67 ДФЕС също не променя приложимия правен режим. Тези разпоредби уреждат области на компетентност и общи политики на Европейския съюз и не създават пряко право на присъединяване към избран от клиента нетериториален оператор при липса на предпоставките по чл. 117, ал. 2 ЗЕ.

С оглед изложеното оспореното решение е издадено от компетентен орган, в изискуемата форма, без съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с неговата цел. Не е налице нито едно от отменителните основания по чл. 146 АПК и жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на жалбоподателката разноски не се дължат. На основание чл. 143, ал. 3 АПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, на КЕВР следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер 102,26 евро, съобразено с извършеното процесуално представителство.

„Електроразпределение Север“ АД е поискало своевременно разноски и е представило списък, договор за правна защита и съдействие и доказателство за плащане, а в съдебно заседание не е направено изрично възражения срещу този списък. На заинтересованата страна се дължи доказаният размер от 613,55 евро за адвокатското възнаграждение, на основание чл. 143, ал. 3 АПК.

„Електроразпределение Златни пясъци“ АД не е заявило искане за присъждане на разноски, поради което такива не следва да му се присъждат.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административният съд – С.-град, Трето отделение, 66 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. С. К. срещу Решение № Ж-376 от 15.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА К. С. К. да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сумата 102,26 (сто

и две евро и двадесет и шест евроцента) евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА К. С. К. да заплати на „Електроразпределение Север“ АД сумата 613,55 (шестотин и тринадесет евро и петдесет и пет евроцента) евро, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ